

Kaybettiğimiz değer:

M. SAİT MUTLU

İSMAIL DAYI

HENÜZ Lise çağlarında tanımıştık kendisini. Uzun boylu, kumral, inatçı, çok sual soran ve çok okuyan bir gençti. Bilmediği meseleleri derinliğine öğrenmek ve tam bildiğini de hatalı söyleyenin yaşı, makamı ne olursa olsun itiraz etmek onun karakteriydi.

Eskişehir'in Sevinç köyünde 1932 yılında dünyaya gelmişti. Muttalıp köyünden olan annesi çok müşfik bir insandı. Onu 5 yaşında, babasını da 11 yaşında iken kaybederek yetim kalmıştı.

Müftüadeler derlerdi onlara. Durumları müsait olduğu için büyükleri kendisini Turan İlkokulunu bitirdikten sonra Galatasaray Lisesine vermişlerdi. Bütün dünyası dinî meseleler ve bilgiler olmasına rağmen son derece zeki olan Sait, İlk-Orta ve Lise yıllarını muntazam geçti. Dinî bir tahsil yapması düşünülürken Müslümanların mad-dî imkânlarla sahip olmayışları ve başkalarına muhtaç bulunmaları onu Eczacılık mesleğine itti. Orayı da sene kaybetmeden bitirdi ve vatanî hizmeti, kısa olarak Eskişehir'de bir yerde çalışmasını müteakip 1959 da Afyonkarahisar'ın Sandıklı kazasında (doğduğu yerin ismiyle) SEVİNÇ ECZAHANESİ'ni açtı.

İSTANBUL'DA bulunduğu uzun tahsil yıllarında tanınmış âlimleri ziyareti, İslâmî davaya bağlı çeşitli fakültelerdeki âbi ve arkadaşları ile buluşması yanında muttaki, taviz vermeyen mizacı ile Eczacılık Mektebinde de bütün arkadaşları (fikrine katılmayanlar dahil) kendisini severlerdi. Nitekim Eczacılık Mektebini bitirdiği yıl

mezunlar albümünü hazırlayanlar arasında kendisi de vardı. Arkadaşları onun için elinde tesbihi ve dinî kitaplara olan iştियakını anlatan bir kari-katürünün altına inandığını yaşayan Sait diye yazmışlardı. Laboratuvarlarda eczacılıktan ziyade dinî bilgileri telkin eder, yanlış kanaatleri gücendirme pahasına da olsa tashih ederdi.

Bize göre Türkiye ve belki diğer İslâm memleketleri söylediğini yaşamayan, nefsinde tatbik etmeyen liderlerin, ilim adamlarının sıkıntısını çekmektedir. Yıllarca cihad'dan, dâvadan, milletten, vatanı ve İslâmî kurtarmaktan bahsedenler kendi nefislerini kurtarmak için en küçük gayreti sarfetmiyorlardı. Kendisine evveleri Bediuzzaman Hazretlerini müşid edinmişti. Onun vefatı ile bütün çalışmasını Prof. Muhammed Hamidullah beyin emrine ve eserlerine tahsis etti. Geride bıraktığı vefalı ablası Hayriye hanım namına eniştesi Dr. İbrahim Cemalcılar, ağabeyi Yük. Mühendis Ahmet Mutlu ve kardeşi Hafız Turan Mutlu Sandıklı'da masasının gözlerinde üç defter bulmuşlardı. Biri günlük ciro defteri, biri borçları ve alacaklarını gösterir küçük defter, biri de Sandıklı ve köylerinde bulunan fakir fukaranın listesini gösterir defterdi. Yıllar önce bütün dostları gibi bizi de Sandıklı'ya davet ettiğinde kendisinden maliyeye verdiği vergi dolayısı ile teşekkür aldığını işitmiştim. Devletin ilgili memuru: «Eczacılar hep kazanamadıklarını söylüyorlardı, siz bizi ikaz ettiniz, verdiğiniz vergi ile bizi uyandırdınız» demişti. Bunun yanında malını tam hesap eder ve zekâtını tam yerine masraf olmak üzere dağıtırdı. Zekâtının dışındaki hayır hasenatının ve dürüstlüğünün mükâ-

fatını da Sandıklı halkı vefatında bir âlime yapılmayan cenaze merasiminde kendisine göstermişti.

Prof. Muhammed Hamidullah beyden tercüme edip yayınladığı «Kur'ân-ı Kerim Tarihi» isimli eserinden hiç tercüme ücreti almamış, onun yerine münasip miktar kitap olarak ilim adamlarına, dinî teşekküllere ve okullara hediye etmişti. Nitekim 1. cildini yayınlıyabildiği Prof. Muhammed Hamidullah'ın «İslâm Peygamberi» kitabını bizzat bastırması, 36000 liraya maledip, 30000 liraya hiçbir ücret almayıp bilâkis ilâve ederek başka bir yayınevine devredip, halkın eline ucuz kitap geçmesini sağlamıştı. Aynı eserin 2. cildini de yarısına kadar tercüme edip daktilo etmiş olarak hayata gözlerini yumdu. Vefakâr yakınları ve arkadaşları bu eseri de tamamlamak üzeredirlir.

HENÜZ evlenmemişti. Birçok teşebbüsleri, hattâ nişanlanmaya yakın sözleşmeler yapmıştı. Fakat hepsi akamete uğradı. Vasıta olanlarla bizzat gider namzetle görüşür, yeni tanıştığı kızcağıza âhiret sualleri sorar gibi çok şey sıralardı. Bir defasında (eniştesi nakletti) ablası ile gittiği evde namzede İslâmın Şartlarını sorduğunu ve müsbet bir cevap alamayınca hiçbir fiziki uygunluğa bakmadan vazgeçtiğini işitmiştik. Kendine mahsus bir tavrı olan M. SAİT MUTLU hayatını iyi kullandı. Üstad bildiği Prof. Muhammed Hamidullah bey birgün İstanbul Üniversitesinde verdiği derslerde: «Kur'ân-ı Kerim'de birçok yerlerde zekât hemen namazdan sonra zikredilir. Halbuki Müslümanlar bu inceliğe dikkat etmeyip zekâtı âdetâ sonlara itmiş hattâ unutmuş görünüyorlar» demişti. Cidden maddî yardımın desteği olmayan ibadetler ve İslâm için çalışmalar cılız kalmaya mahkûmdu. Esasen farz olan tatbik edilmezse, gayeye varmanın mümkün olmayacağı da aşikârdı. İşte Sait; İslâm'ın emrine vermek için kazandı ve nice ilmiyle amel etmeyen, malını İslâm'ın emrinden dışarı tutan ve sözü ile mücâhid geçinenlere örnek oldu. Yıllarca yanında kalfa olarak çalıştığı şahsın zimmetine para geçirdiğini ancak bu yıl farketmişti. Bilhassa kitap tercüme ve baskısı ile uğraştığı için sık sık Eczahanesinden ayrılırdı. İki sene evvel kendisini ikaz eden bir şahsı; «Hayır, benim kalfam beş vakit namazında, kasamdan para almaz» diye cevaplandırmış hattâ kırmıştı. Fakat yanına alıp dolgun ücret verdiği şahsın tuzağına düşmüş, Hak yoluna kullanabileceği servetini zimmetine geçiren şahsı mahkûm olmuş ve bacanağına (para mukabili) Sait'i vurdurtmuştu. Pusu kurmuşlar kendilerince gece, fâili meğhul bir cinayet işleyeceklerdi. Kimi gözeü, kimi haberci ve kapıda pusu kuran katil tam kalbinden vurup mücâhid kardeşimizi şehid etmişlerdi. Bütün resmî makamlar elele verip 1 saat içinde katili ve müsevviklerini yakalayıp adalete teslim etmişler, vefakâr Sandıklı'lar ise ailesinden rica edip onu kendi kabirlerine, uzak mesafeye kadar eller üzerinde götürüp defnetmişlerdi. Bir sabah namazı kabrini ziyarete giderken bizden erken gidip gelenlere rastladık. Ulucamiin imamı: «sağlığında sağcılarım lideri idi, burada da sağ başa gömdük onu» dedi.

○ NUNLA beraber geçmiş bütün Mü'min ve Mü'minata ALLAH'tan rahmet diler, yakınlarına ve dostlarına başsağlığı dileklerimizizi sunarız.

Başka İklim

Rahmet kapısıdır gittiğimiz yer
Bir davet sesi ki minarelerde;
Bizi bu âlemden götürüverir,
Gönül pervanedir kubbelerde.

**

Göklere açılan beyaz ellerim,
Gönlüme yemyeşil ümit getirir.
Duygusuz hislerle dolu gözlerim,
Her sabah inciden domurlar verir.

**

Ruhumu kaplarken bu ilâhi his,
Sonsuza uzanır bütün düşünce.
Topraktan nem gibi uçarken yeis,
Terkederek yerini mutlu sevince.

**

Her gece içimde filizlenip de,
Göklere yükselen bu dileklerim,
Bir gün büyüyerek meyve verip de,
Başka iklimlerde olmak isterim...

MEHMET AVŞAR